

దేవరాల మరణం

కళ్ళు చదువుతున్నాయి. గిఫ్టుగిఫ్టులు మని తలుపు బాదిన చప్పుడు. తను వెళ్ళి తలుపు తీసాడు. మనుషుల గుంపు తనబడింది. అకస్మాత్తుగా తన దవడ పగిలింది. గిఫ్ట్ గిఫ్ట్ల దొక్కలో పోట్లు. నేలమీద కూల బడేట్లు ఒక్క తన్ను. అచేతనంగా వరండాలో తను, కొటీనవాళ్ళు పారిపోతున్న అడుగులు. మొద తిరిగింది. కళ్ళు పుస్తకాన్ని వదిలి తలుపును చూసాయి. బోలును చూసాయి. తలుపు వేసే వుంది. బోలు వెళ్ళే వుంది. తను లేవనే లేడు. చూపు దిగి నున్నటి బండలమీదికి జారింది. మళ్ళీ తెల్లని గోడల మీదుగా కన్ను పైకి పాకింది. ఇటీవల విద్యార్థులు ప్రొఫెసర్లను అలాగే

తన్నారు. వాళ్ళ నలా తయారుచేసిం దెవరూ ప్రొఫెసర్లే. మరి తన్ని విడిచిపెట్టడం పరిష్కార మార్గమా?—అలోచించాలి. అసహనంగా లావుపాటి పుస్తకాన్ని చెయ్యి డేబుల్ పైకి విసిరింది. చూపు కిటికీగుండా సాగిపోయి రోడ్డుమీది నీటి బిస్తును, రెండు స్కూటర్లను, కొన్ని నైకిళ్ళను, రిజలను, తాకి, నడుస్తున్న అమ్మాయి అందమైన నడక దగ్గర అగి...మళ్ళీ గదిలో కొచ్చేసింది. పుస్తకాన్ని చేతులు మళ్ళీ లాక్కున్నాయి. విదేశాల్లో అచ్చయిన పుస్తకం తాలూకు నున్నటి పేజీలు. వింత వాసన. 'మీరీ గెడ్డం నా గండానికి పెంచుతున్నట్టుంది. ముక్కులోకి నోట్లోకి పోతున్నాయి

వెంట్రుకలు — శిల్ప అలా అంటే తనకు చెక్కిలిగింక పెట్టినంత ఖుషి. 'మరి నీ పక్కనిన్నులు-ముక్కుపోగులూ నాకు గుచ్చుకుపోతున్నాయ్ దా? కేమంటావ్?' నముద్రపు కెరటం ఒడ్డును తడిపేసినట్లు పెదాలమీద వెల్లింగ్. చిరుమంటలు. నలటి పొడి అక్షరాలు కలిసిపోయి ముదయి, వాక్యాలన్నీ కలిసి నలటి చీకటి మరక—పుస్తకంలో చీకటి. కటిక చీకటి. కీమరాళ్ళు రొద. చిన్ని చిన్ని దీపాలు. గోడలమీద నివాదాలు రాసున్న యువకుల అసహనం. దీపాలు కదిలిపోతున్నాయి. కళ్ళ ముందు పేజీలు. పేజీలు వెలుగు తున్నాయి. కూలుతున్న కోటకోడ రాళ్ళలాగా అక్షరాలు. విజ్ఞాన రాజభవనంలోకి తను దారి తీయాలి. వస్తున్న తరాలకు తను మార్గ దర్శకుడు. విజ్ఞానం మంచిదే. రాజభవనం చూడతగ్గిందే. కాని డీగ్రీలు, అనుభవాలు, అనుభూతులు కూడు పెట్టవే — అశాంతి, అశాంతి అందుకే.

మొన్నటివరకు అన్నీ తను అనుభవించి నవే. ఎంక విలవిలాడితే ఈ ఆసరా దొరికింది? తను బావిలో మునిగిపోతున్నాడు. నీళ్ళు మింగాడు. కాళ్ళు గిలగిలా తన్నుతున్నాడు. ముక్కులోకి నీరు పోయి క్యాపాడడం లేదు. అప్పుడు దొరికింది ఈ ఆసరా. ఈ తెప్ప. ఈ వెక్కముక్క. ఈ ఉద్యోగం: ఇది పట్టుకుని ఎంతనేపని ఈవారో? ఎందరికీ సహాయ పడాలో? ఎడమచేయి వేళ్ళు గడ్డంలో వేటగాళ్ళలాగా తిరుగుతున్నాయి. "ఒరేయ్: నీ లొటచెంపలు పూడ్చుకుపోయ్యేట్లు నిండుగా ఆ గెడ్డం అలాగే పెంచు" ఫిరోజ్ వీవు చరుస్తున్నాడు. వాడి సిగరెట్ పొగ. కుడిచేతిలో పుస్తకం. పుస్తకంలో పోత విగ్రహాల్లాగా అక్షరాలు. పాఠ్య పుస్తకాల్లోని సాతాలు బాదస్తం, మూఢత్వం, గోపురాలుగా వున్న గుళ్ళు, గుళ్ళు....గుళ్ళు....గుండ్లు—గుండ్ల వర్షం కురవాలి. గుళ్ళు కూలాలి. ఒక పెద్ద గుడి గోపురం

ఫెఫెఫెమని విరిగి కూలి వెళ్ళులు వెళ్ళు లయింది. చరికి రోడ్డుమీద ముడుచుకునే జీవులకు గూళ్ళు కావాలి. పోనీ గుండవరం అక్కర్లేదు. గుళ్ళు గూళ్ళు చేసే సరిపోయే.

తన మనసునించి, తుపాకి గుండులా దూసుకుపోయింది వాళ్ళ నవ్వు. ఉద్యోగం కోసం ఇంటర్వ్యూలో కూచున్నాడు తను. కమిటీ మెంబర్లు తననుచూసి హేళనగా నవ్వు తున్నారు. ఎన్నిసార్లు ఎక్కడెక్కడో, ఎందరెందరివో యిలాంటి నవ్వు వింటేగాని ఈ ఉద్యోగం వచ్చింది కాదు. వాళ్ళంతా డబ్బు సుష్టిగా భోంచేసి వచ్చినట్లు వుట్టిగా వున్నారు. గొడ్డు నవ్వుతున్నాయి.

ఈ పనికిరాని చె తంతా రేపు నిలలకు చెప్పాలి. చూపు అక్షరాల్ని రాక్షసా పోషకం లేద. అక్షరాల చుట్టే తిరుగుతోంది. పనికి రానిదని తనకు తెలుసు. వాళ్ళకు తెలుసు. కాని వుత్తుకగానే చదువుకోవాలి. వుత్తుకగానే చెప్పకోవాలి. వుత్తుకగానే నవ్వుకోవాలి. పని పాట లేక వుత్తుకగానే రోడ్డుమీద బతుకుతుం దారి. ఆఖ్ఠా భూ నీ యవ్వ బక్కు—

పుట్టింట్లో బోరుకొడుతోంది. నెలవు చూసు కుని పూరికెనే ఓసారి రండి—శిల్ప వుత్తరం. శిల్ప గారాబం. పిల్లల్ని కనబోయేవాళ్ళ కోరి కల్లా శిల్ప కళ్ళు మిలమిలా మెరుస్తున్నాయి. పూర్. పూర్. పూర్ శిల్ప. శిల్ప ప్రపంచం చిన్నది. తను కావాలని ఆ పూరి గుడిసెలోంచి తెచ్చుకున్నాడు. శిల్ప మొదటి పేరు రంగమ్మ. ఈ నాగరిక సమాజానికి తిగినట్టుగా తను ఆమె పేరు మార్చుకోకుండా వుంటే తన భార్య పేరు రంగమ్మ. ఎంత ఘోరంగా వుండేది.

సినిమా హాలో—వెండి తెరమీద, తెర నిండా, ప్రనాలు. ప్రనాలు కదులుతున్నాయి. అరసిమిషం తర్వాత కింద కటిభాగం, నున్నటి తొడలు, తొడలమధ్యలోంచి దూసుకుపోయింది కెమెరా కన్ను—దూరంగా లేచి. వరుతున్న సముద్రపు అలలు. బ్యాక్ గ్రౌండ్ లో పలాని డ్రింకే తాగండి; వెస్టర్న్ మ్యూజిక్ లో చిరుగు

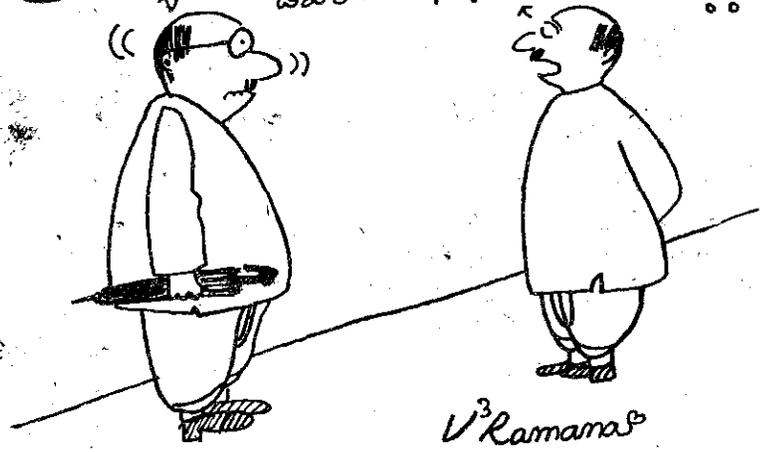
తున్న గొంతుల పాట సముద్రపు ఒడ్డున నగ్గుతుందరి; డ్రింకు తాగుతూ—

రోడ్డుమీద లారి హారన్ అసహ్యంగా పారి పోయింది. కళ్ళముందు పుస్తకం, పుస్తకంలో కొణ్ణాచ్చినట్లు అక్షరాలు. చదవారి రేపటి క్షాసు కోసం. తల్లి వేరునుండి విడిపోతున్న పిల్ల వేళ్ళు—అలోచనలు: చేతిలో పుస్తకం. నైక్రమీరియట్ ముండ్ల నిరాహార దీక్ష. చేస్తూ సౌమ్యసిలిపోయిన విద్యార్థులగా వాక్యాలు. పోలీసు ప్రెరింగ్ లో అక్కడిక్కడే కుప్ప కూలి చచ్చిన కాలేజీ కుర్రాళ్ళ లాగా ఫుల్ స్టాప్.

చూపు పుస్తకం మీదినుండి కేజిల్ మీదికి గెంతి, నేలమీద గచ్చుబండలమీద వగిలింది. భద్రేశ్వరుని స్పిరింగ్ డోర్ తెరుచుకుని బుల్లెట్ లాగా లోనికొచ్చిన ఆరుగురు విద్యార్థులు. ప్రొఫెసర్ మెడలు అణగబెట్టి, అతని కళ్ళ ముందే అతని పరిశీలనలో యూనివర్సిటీకి సర్టిఫై చేయబడ్డ థీసిస్ లు, రీసెర్చ్ పేపర్లు, పుస్తకాలు కగలబెట్టారు. ప్రొఫెసర్ పక్షపాత వైఖరి, కులతక్యం, ప్రాంతీయ తక్యం, కుతం త్రాళు అన్నీ ఆ మంటలో దగ్ధమౌతున్నాయి. ప్రాజెక్టుతో ప్రొఫెసరు: అతని కంట్లో ముండుతున్న మంటల చాయలు.... గచ్చుబండ మీద మంటలు. అలాంటివే మంటలు, అలాంటి వారే ప్రజలు. అసెంబ్లీలో మంటలు, పార్లమెంటులో మంటలు.

చూపు తలుపుమీదికి పోయింది. చేతిలో నున్నటి పేజీలమీద 'సల్లటి' అక్షరాలమీదికి పోయింది. From the dorsal side arises the Posterior pancreaticoduodenal artery which passes to the duodenal loop and pancreas చూపు మళ్ళి, చేతి గడియారాన్ని టికటిక మని తొలిచింది. 'ఫారూ... ఫీ వంద్ల పొత్తి' వెదవ భారతిలో అడ్డూర్ట బయల్ మెంట్. హోటల్ సరోవర్ లో చుట్టూ జంటల మధ్య తను ఒంటరిగా కాఫీ తాగుతున్నాడు. ఎదురు సీట్లో వాళ్ళిద్దరు.

మీవాది పల్లెళ్ళ పోయిందిట! నోకిం చేస్తుంది!! సీరియల్స్ రాసే అలవాటు లాగి ప్రజాభివృద్ధి అవరాసనేయం! తిరి రా సే డబ్బు!!

V³ Ramana

అమె భుజాలమీదుగా జారిపోతున్న చీట్ కాటన్ శర్టుమీద అతను చెయ్యేసి, కళ్ళద్దా లోంచి నీలి నీలిగా చూస్తూ—'పాద్రాబాద్ లో ఎక్కడికైనా వెళ్ళు మంది టీ దొరుకుతుంది'—ఇంగ్లీషులో పోజా. గంతబకటీన జంతువు లాగా తెల్లని ముఖానికి నల్ల కళ్ళద్దాలు. జంతు వులు. హోటల్ కేజిళ్ళముందు అన్నీ జంతువులు. దేశం నిండా ప్రపంచం నిండా జంతువులు. దున్నపోతులకు పూలదండ లేసి పండగ మా మూళ్ళు అడుక్కుంటున్నారు. దున్నల మెళ్ళో గంటలు: సరాల్ని కుదిసి ఎత్తి వడేస్తున్న డప్పు చప్పుడు. ధం ధం కి కియాం కియాం. ధం ధం కి కియాం కియాం.

యువజనాన్ని చెతవ్యవంతులుగా చేసే వాడి నవ్వాలి. వారికో దారి చూపించేవాడిలాగా కావాలి. కూడలిలో ఎలక్ట్రిక్ సిగ్నల్ స్తంభం లాగా, పక్షపాతం లేకుండా వుండాలి. అందు కోసం ఈ యూనివర్సిటీ నిలబనిలు చదవడం అనవసరం.

చప్పున మూసి పుస్తకం కేజిల్ వె గిరా కేసాడు తను. పాశ్య పుస్తకం శవంలా కూలింది. జీవిత సమరం కోసం సిద్ధంగా మరి కొన్ని పుస్తకాలు, వీరుల్లా పెల్స్ నిండా నిల బడి వున్నాయి.

కళ్ళు ఎంతసేవటికి పుస్తకం గట్లమీదే తిరుగుతున్నాయి. లోనికి దిగడం లేదు. దిగితే బురదే—లేదు లేదు. తను అలా కాకూడదు. ఆ ప్రొఫెసర్ల నీతికి తను దిగజారకూడదు. అలాంటి బతుకు తన కక్కర్లేదు.

జ్యోతి